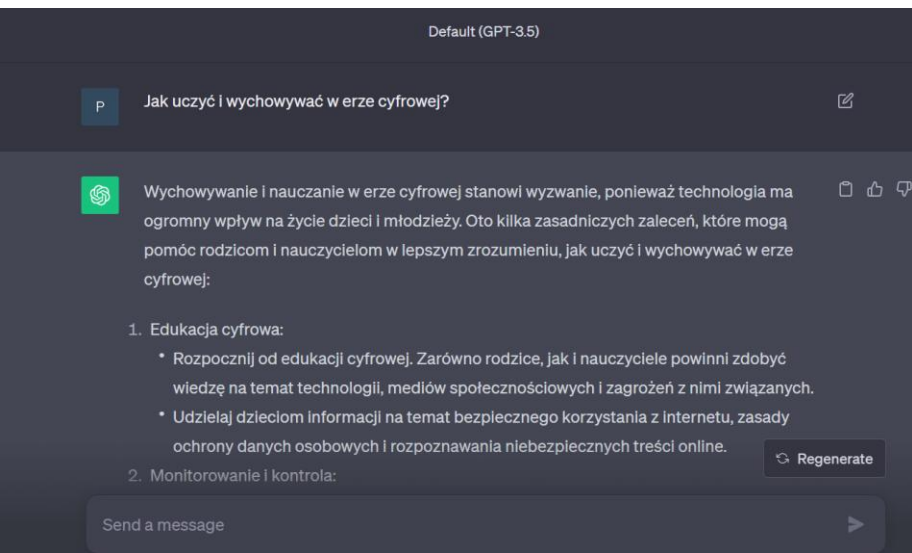

KOMPETENCJE SPOŁECZNO-EMOCJONALNE MŁODYCH LUDZI W ERZE CYFROWEJ

Piotr Plichta
Zielona Góra, 27.10.2023

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Pedagogiki

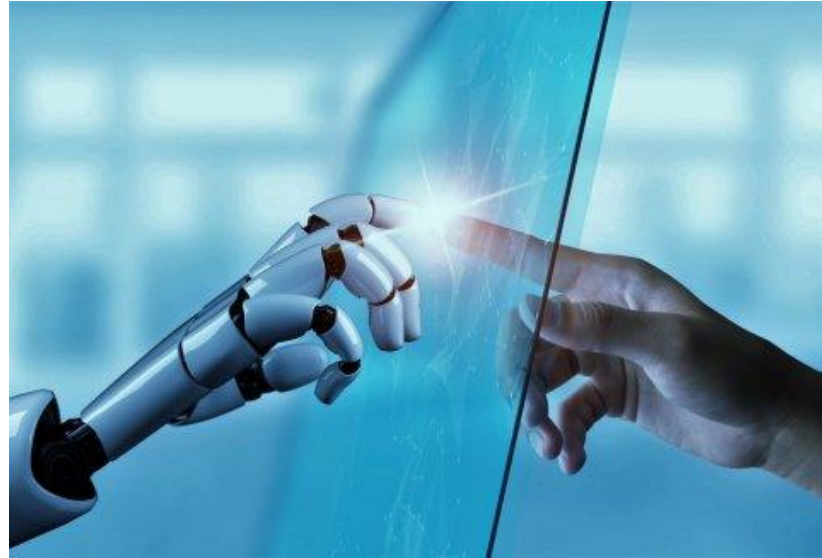
Kontekst

- ❑ Dużo się dzieje, wrażenie przyspieszenia negatywnych procesów.
- ❑ Na czym się skupić, jak jest tyle do zrobienia?
- ❑ Priorytety w edukacji.
- ❑ Bazowe kompetencje.
- ❑ Online/Offline.

Dlaczego w kontekście cyfrowym młodym ludziom może być trudniej?

- ❑ m.in. nieregularne wzmocnienia pozytywne + potrzeba aprobaty społecznej.
- ❑ Serwisy społecznościowe **celowo** wykorzystują mechanizmy uzależnień behawioralnych.
- ❑ Związek między PUI (problematycznym używaniem internetu) a SEL (kompetencjami społeczno-emocjonalnymi).
- ❑ Mimo wszystko **nie warto panikować!**
- ❑ Internet jako miejsce ujawniania się kompetencji/
Internet jako miejsce ich kształtowania (się).

<https://rekrutacja.p.lodz.pl/pl/news/interakcja-czlowiek-komputer-nowy-program-studiow-w-pl>

Kompetencje społeczno-emocjonalne

SAMOŚWIADOMOŚĆ

Umiejętność rozumienia swoich emocji, myśli i wartości, a także tego, jak wpływają one na nasze samopoczucie i zachowanie w różnych sytuacjach.

ODPOWIEDZIALNE PODEJMOWANIE DECYZJI

Umiejętność dokonywania odpowiedzialnych i etycznych wyborów dotyczących swojego zachowania w różnych sytuacjach.

SAMOZARZĄDZANIE

Umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami, myślami i zachowaniami (np. stres, pokusy, rozpraszacze), potrzebna do osiągnięcia zaplanowanych celów.

ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNA

Umiejętność rozumienia perspektywy innych osób, postawa uważności, otwartości, empatii, współczucia i wdzięczności.

UMIĘJĘTNOŚĆ BUDOWANIA RELACJI

Umiejętność nawiązywania i rozwijania zdrowych i wspierających relacji z różnorodnymi osobami i grupami. Skuteczne porozumiewanie się, praca zespołowa i rozwiązywanie konfliktów.

Otwieraj
na kulturę

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Cyfrowa odpowiedzialność

- ❑ „Uczenie się jej powinno być zakorzenione w dialogu i dyskusji a nie jedynie w listach wskazówek co robić, a czego nie” (M. Ribble).
- ❑ Uczenie umiejętności *versus* uświadamianie.
- ❑ Potrzebny jest wystarczająco dobry dorosły (Przykład z uczeniem odmawiania).
- ❑ Dorośli mają też swoje „za uszami” (np. *sharenting*).

Codziennie działania (pedagogika „małych rzeczy”) *versus* duże akcje

- Profilaktyka pozytywna.
- Przykład z robieniem zdjęć w okolicy. Rozmawianie o tym.
- Nasze ślady cyfrowe (*digital footprints*).

<https://www.avira.com/en/blog/why-you-should-reduce-your-digital-footprint-and-3-ways-you-can>

Zarządzanie sobą

- ❑ Automatyzmy
- ❑ Samokontrola
- ❑ Skupienie
- ❑ Higiena cyfrowa
- ❑ Cyfrowy minimalizm
- ❑ Domowe zasady ekranowe

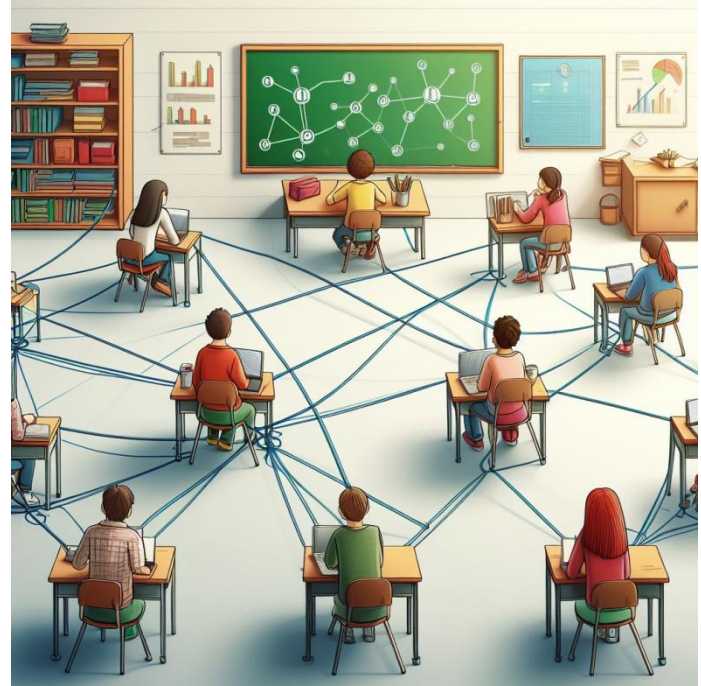
Samoświadomość i Świadomość społeczna *online*

- ❑ To, jak się czujemy, wyraża się w sposobie korzystania z internetu i jednocześnie zależy od tego, jak używamy nowych technologii.
- ❑ Refleksyjność (np. Chat GPT a zadawanie pytań).
- ❑ Komunikacja zapośredniczona – trzeba ją rozumieć.
- ❑ Łatwiej stać się sprawcą nieplanowanych działań w internecie niż offline.

Relacje online/offline

- W ok. 60% klas problem odrzuconych osób jest na tyle widoczny, że zauważa go co najmniej połowa grupy (Przewłocka, 2015).
- Czuję, że jestem częścią szkoły – 60%;
Czuję się w szkole osamotniona/y – 19% (Bulkowski, Sitek, 2020).
- Dlatego, jak najwcześniej, warto inwestować w „małe” rzeczy w klasie, grupie np. przesadzanie, praca w zróżnicowanych grupach (Pyżalski, 2019), projekty, grupowe rytuały, tradycje.

Mit o integracji klasy/grupy

- „Najbardziej efektywną formą budowania zgranej klasy są specjalnie organizowane zajęcia integracyjne lub warsztaty”.
- Codziennosc szkolna a specjalnie organizowane zajęcia (potrawy a przyprawy).
- Interakcje są także ważnym mechanizmem budowania wiedzy (za: Materiały edukacyjne projektu „Szkoła Dobrostanu” <https://www.szkolazklasa.org.pl/obszary/szkola-dobrostanu/>).

Cyberprzemoc jako patologia relacji

- ❑ Co zmienia „cyber” w przemocy?
- ❑ Rzadko występuje sama, często z przemocą ‘tradycyjną’.
- ❑ Przemoc to problem całej szkoły – rozwiązania muszą być adresowane do wszystkich .
- ❑ “It Takes a Village to Raise a Child”.
- ❑ Diabeł tkwi w szczegółach (np. co to konkretnie może znaczyć reagowanie na przemoc?).

Na zakończenie. O czym warto pamiętać?

- ❑ Media współcześnie to tak samo ważny obszar życia jak „nie-media”.
- ❑ Dużo zmieniają, ale **nie działają w izolacji od właściwości użytkowników, jakości wsparcia rodzicielskiego, kompetencji nauczycieli etc.**
- ❑ **Towarzystwo online** (np. nazywanie różnych rzeczy, które znajdziemy w internecie, omawianie ich).
- ❑ **Dowartościowanie** sfery online (np. okazywanie żywego zainteresowania „naucz mnie, pokaż mi, o co chodzi w tych internetach”?).
- ❑ Wspieranie relacji online/offline (np. tworzenie wspólnych historii/klasowych, opowieści, praca nad wspólnymi dokumentami).

Gdzie można znaleźć więcej na ten temat? Np. w materiałach projektowych:
'Dobre łącza'/'Szkoła dobrostanu'.

Fundacja
Szkoła z Klasą

Szkoła Dobrostanu

WĄTKI TEMATYCZNE

DEPRESJA I ZABURZENIA
NASTROJU

INTEGRACJA KLASY

DOBROSTAN CYFROWY

POCZUCIE WARTOŚCI

INTERWENCJA
KRYZYSOWA

PRZEMOC RÓWIEŚNICZA

MODUŁY

 1 Wiedza
Dowiedz się więcej

 2 Strategie
Wdroż konkretne strategie
i rozwiązania

 3 Praktyka
Pracuj z uczniami, uczennicami
i społecznością

 4 Inspiracje
Zainspiruj się

□ Dziękuję bardzo za uwagę 😊